

SEBASTIAN FITZEK

SAATTAJA

ALKUPERÄIS-
ELOKUVA
KATSOTTAVISSA

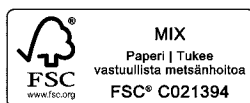
prime

BAZAR

SEBASTIAN
FITZEK
SAATTAJA

SUOMENTANUT OLLI SARRIVAARA

Sivulla 357 olevan katkelman Edgar Allan Poen runosta
Korppi on suomentanut Valter Juva.

Ensimmäinen painos
Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Olli Sarrivaara
Alkuteos Der Heimweg
Copyright © 2020 by Verlagsgruppe
Droemer Knaur GmbH & Co. KG, Munich
The work has been negotiated through AVA international GmbH,
Germany (www.ava-international.de)

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-403-617-7

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@bazarkustannus.fi

Joka neljäs nainen on kokenut elämänsä aikana vähintään kerran fyysistä tai seksuaalista parisuhdeväkivaltaa.

Tämä koskee naisia kaikissa yhteiskuntaluokissa.

Saksan perhe-, vanhus-, nais- ja nuortenasiaiministeriön lausunto 2.2.2020

Perheministeriön tutkimuksen mukaan erityisesti ne naiset, jotka ovat lapsena todistaneet kotona lähisuhdeväkivaltaa, joutuvat myöhemmin kaksi kertaa useammin itse kokemaan väkivaltaa parisuhteessa. Ne naiset, jotka ovat joutuneet lapsena itse vanhempiensa väkivallan kohteiksi, kokevat aikuisena jopa kolme kertaa useammin väkivaltaa kumppaninsa taholta.

Astrid-Maria Bock, Bild-lehti, 27.6.2017

Oi katso, loistaa kuu kirkkain!
Vaik' näkyy toinen puoli vain,
siit' silmät lumoutuu.
Kuin asiat monet muutkin,
ne hymyyn meil' vetää suutkin,
kun totuus katseelta piiloutuu.

Matthias Claudius
(1740–1815)

*Omistettu kaikille niille, joille
pelko on alituinen seuralainen*

PROLOGI

Kaikkien niiden vammojen jälkeen, joita hänelle oli aiheutettu hänen mustelmien kirjoman kehonsa arimpiin paikkoihin, kaikkien niiden kasvoihin, selkään, munuaisiin ja alapäähän kohdistuneiden iskujen jälkeen, joiden seurauksena hänen virtsansa oli ollut päiväkausia punajuuriliemen väristä, kaiken sen tuskan jälkeen, mitä mies oli hänelle puutarhaletkulla ja silitysraudalla tuottanut, hän ei olisi ikimailmassa uskonut voivansa kokea vielä *jotakin tällaista*.

Seksi oli aivan mieletöntä, hän ajatteli maatessaan hämärässä huoneessa sängyllä, josta mies, johon hän oli palavasti rakastunut, oli juuri noussut mennäkseen kylpyhuoneeseen.

Ei hänellä tosin ollut paljon vertailukohtia. Ennen avio-
miestään hänellä oli ollut vain kaksi sänkykumppania, ja niistä ajoista tuntui olevan jo ikuisuus. Viime vuosien ikävät kokemukset olivat kauan sitten syrjäyttäneet aikaisemmat miellyttävät kokemukset.

Kaikkeen makuuhuoneessa tapahtuvaan oli hänen kohdallaan jo vuosien ajan liittynyt ainoastaan tuskaa ja nöyryytystä.

Ja nyt minä makaan tässä. Hengitän sisään elämäni ilmestyneen uuden miehen tuoksua ja toivoisin lemmonyön kelautuvan taaksepäin ja alkavan alusta.

Hän hämmästeli itsekkin, kuinka nopeasti oli uskoutunut miehelle ja kertonut tälle avioliitossaan kokemastaan väkivallasta. Tosin mies oli viehättänyt häntä jo heti siitä lähtien, kun hän oli ensimmäisen kerran kuullut miehen matalan äänen ja luonut katseensa miehen lämpimiin, tummiin silmiin, jotka taas olivat katsoneet häntä tavalla, jolla hänen aviomiehensä ei koskaan ollut häntä katsonut. Avoimesti, vilpittömästi, lempeästi.

Hän oli ollut lähellä kertoa miehelle jopa videosta. Illanvietosta, johon hänen aviomiehensä oli hänet pakottanut. Ja mukana olleista miehistä.

Miesjoukosta, joka oli pahoinpidelty ja nöyryyttänyt häntä.

Enpä olisi uskonut, että vielä kerran elämässäni antaudun vapaaehtoisesti ”vahvemman” sukupuolen edustajalle, hän ajatteli kuunnellessaan suihkun kohinaa kylpyhuoneesta, jonne hänen unelmiensa mies oli kadonnut.

Yleensä hän oli se, joka yritti tuntikausia pestä pois inhoituksen tunnetta keholtaan, sen jälkeen, kun hänen ”puolisonsa” oli ”käyttänyt” häntä, mutta nyt hän nautti rakastajan väkevästä tuoksusta ihollaan ja olisi mielellään säilönyt sen ikiajoiksi.

Veden kohina lakkasi.

”Haluatko vielä tehdä jotakin?” hän kuuli miehen hyvän tuulisen kysymyksen, jonka tämä huikkasi ilmeisesti suihkusta pois astuttuaan.

”Erittäin mielelläni”, hän vastasi, vaikka hänellä ei ollut aavistustakaan, miten selittäisi miehelleen entisestään pitkityneen poissaolonsa.

Kellokin oli jo...

Hän vilkaisi rannekelloaan, mutta huoneessa oli niin hämärää, ettei hän erottanut numerotaulua. Lukuun ottamatta raollaan olevasta kylpyhuoneen ovesta makuuhuoneeseen lankeavaa kapeaa valokeilaa ainoa valonlähde oli seinällä roikkuva, heikosti hohtava taideteos. Se oli kaareva samuraitikari, jonka helmiäiskahva kimmelsi vihertävänä kahden ledin himmeässä valossa, joka vastasi lähinnä yölampun tehoa.

Hän tarttui kännykkäänsä, ja samalla hänen katseensa osui yöpöytään upotettuun valokatkaisinriviin.

”Kävisimmekö vaikka juomassa drinkit?”

Hän painoi uloimmaista katkaisinta, mutta naurahti heleästi huomattessaan, ettei se liittynytään kattovalaistukseen. Lakana oli sen verran myttääntynyt, että hänellä oli suora näköyhteys patjaan, joka alkoi hohtaa sinisensävyistä valoa synnyttäen vaikutelman kuin hän kelluisi ilmapatjalla uimaltaassa.

Hän asettui risti-istuntaan patjalla, jonka vesitäyte loisti kirkkaana ja säihkyvänä kuin valotikun sisältö. Lisäksi väri alkoi vaihdella. Taivaansinisestä fosforinkeltaiseksi, häikäisevän valkoisesta...

”Mikä tuo on?” hän kysyi.

Hiljaisella äänellä. Lähinnä itseltään, sillä aluksi hän oli aidosti hämmästynyt. Hän kumartui eteenpäin ja tarkasteli nyt reisiensä ja haarojensa väliin jäävää vinoneliötä.

Herranjumala!

Hän nosti kauhuissaan käden suunsa eteen ja tuijotti patjaa, jonka päällä oli muutama minuutti aikaisemmin rakastellut.

Näen näkyjä. En kai oikeasti näe...

”Sinä siis huomasit sen”, sanoi vieras ääni hänen vasemmalla puolellaan. Ja aivan kuin kylpyhuoneen ovelle nyt ilmestyneellä tuntemattomalla miehellä olisi ollut kaukosäädin, jolla hän ohjaisi sängyn kammottavia tapahtumia, patja alkoi loistaa verenpunaisena. Näky, joka hänen allaan avautui, oli niin karmiva, että hänen olisi tehnyt mieli repiä silmät päästään. Kyllä, hän oli huomannut *sen*, vaikka *se* olikin jotakin käsitämätöntä. Näky rikkoi hirvittävydessään kaikki inhimillisen mielikuvituksen rajat, eikä hänen järkensä siksi halunnut hyväksyä sitä.

”Missä hän on? Mitä sinä teit hänelle?” hän huusi vieraalle miehelle kovempaa kuin oli koskaan huutanut samalla kun tuo ihmishahmoinen hirviö lähestyi sänkyä injektioruisku kädessään ja sanoi pilkallisesti virnistäen: ”Unohda jo se panokaverisi. Sinun on korkea aika tutustua *minuun*.”

1

JULES TANNBERG

Jules istui kirjoituspöydän ääressä ja ajatteli, kuinka hyvin kohina hänen korvissaan sopikaan yhteen seinällä olevan veren kanssa.

Kysyttäessä hän ei tosin olisi kyennyt selittämään, mistä tämä sairaalloinen miellelyhtymä johtui. Ehkä siitä, että kuulokkeista kuuluva kohina muistutti ääntä, joka syntyy nesteen puristuessa ahtaan tilan läpi.

Kuten veri, joka virtaa ulos kuolemaa tekevän ihmisen suonista.

Veri, jolla voi tuhria makuuhuoneiden seiniin viestejä maailmalle.

Jules käänsi katseensa pois televisioruudusta, jossa näytettiin lähikuvaa liioitellun suurista numeroista, jotka oli kirjoitettu punaisella murhan uhrin makuuhuoneen seinään sängyn yläpuolelle. Kalenterimurhaajan käyntikortti. Tervehdys, jonka viesti oli tämä: ”Kävin täällä, ja voit olla tyytyväinen, että me emme kohdanneet.”

Koska siinä tapauksessa sinäkin makaisit tällä sängyllä. Hämmästynyt ilme kasvoillasi ja kurkku auki viillettyinä.

Jules pyörähti toimistotuolillaan noin yhdeksänkymmentä astetta, jolloin näköyhteys televisioon katkesi, ja hän saattoi keskittyä paremmin puheluun.

”Haloo, onko siellä joku?” Jules kysyi jo kolmannen kerran, mutta kuka ikinä rätisevän linjan toisessa päässä olikaan, hän ei edelleenkään sanonut mitään.

Sen sijasta Jules kuuli selkänsä takaa miesäänen, joka oli hänelle tuttu, vaikkei hän ollutkaan koskaan tavannut puhujaa henkilökohtaisesti.

”Tähän mennessä on löydetty kolme naista murhattuina asunnoistaan”, totesi tunnettu televisiokasvo, joka säännöllisin väliajoin piti huolen siitä, että katsojat saivat kuulla Saksan kammottavimmista rikoksista turvallisesti kotisohvillaan.

Aktenzeichen XY... ungelöst. Rikostapaus XY... ratkaisematon. Maan vanhin todellisia rikoksia käsittelevä televisio-ohjelma.

Jules tuskastui, kun ei löytänyt kaukosäädintä, jolla olisi sammuttanut television, jossa ehkä edelleen esiteltiin Kalenteri-murhaajan viimeisintä rikospaikkaa.

Lähetys oli uusinta kello 20.15 lähetetystä ohjelmasta, jota oli lisäksi täydennetty tuoreimmilla yleisövihjeillä.

Työhuone sijaitsi olo- ja ruokailuhuoneen välissä komeassa ja iäkkäässä Charlottenburgin kaupunginosan asuintalossa, ja asunnon kaikkien huoneiden tavoin työhuonekin oli huomattavan korkea tila stukkakoristeisine kattoineen, josta, kuten asunnon muidenkin huoneiden katoista, varmasti roikui raskaita kristallikruunuja rakennuksen ensimmäisten asukkaiden aikoina sata vuotta sitten. Jules puolestaan piti enemmän epäsuorasta valosta, hänelle jopa televisioruudun loiste oli liian räikeää.

Langattomat kuulokkeet ja niihin kiinnitetty suun eteen tuleva mikrofoni jättivät hänen kätensä vapaiksi, mikä mahdollisti kaukosäätimen etsimisen aikakauslehtien ja asiakirjojen peitossa olevalta kirjoituspöydältä.

Hän muisti hypistelleensä sitä vielä hetki sitten, mutta nyt se oli jo ehtinyt hautautua jonnekin papereiden alle.

”Ja sama kammottava näky jokaisella rikospaikalla. Uhrin verellä seinään kirjoitettu kuolinpäivämäärä.”

30.11.

8.3.

1.7.

”Tekijän toistama kaava, josta hän on saanut kutsumanimensä Kalenterimurhaaja.”

Ensimmäinen murha, josta muutaman tunnin kuluttua tulisi kuluneeksi tasan vuosi, oli jo viime marraskuussa ollut näkyvästi esillä kaikissa medioissa.

Jules lopetti kaukosäätimen etsimisen ja katsoi ulos kadulle suuresta, kevyesti kaareutuvasta ruutuikkunasta, jota piiskasi raju lumimyräkkä. Hän hämmästeli taas kerran olematonta säämuistiaan. Hänen mieleensä oli jäänyt mitä kummallisimpia asioita, jotka hän oli kuullut vain yhden ainoan kerran, kuten tarinan siitä, ettei Hitchcockilla ollut napaa ja että ketsuppia myytiin 1830-luvulla lääkkeenä. Mutta hän ei millään muistanut, millainen viime talvi oli ollut.

Satoiko edellisvuodenkin ensimmäisenä adventtiviikonloppuna jo lunta, kuten nyt satoi suurimmassa osassa Saksaa?

Tuntui siltä kuin kesän ennätyslämpimät, lähes trooppiset melkein neljäkymmenen asteen helteet olisivat vaihtuneet suoraan lennosta ankeiksi koiranilmoiksi. Ilma ei ollut erityisen kylmä, ei ainakaan Grönlantiin tai Moskovaan verrattuna, mutta edestakaisin lumesta vedeksi vaihtuva sade ja sitä riepotteleva voimakas itätuuli ajoivat ihmiset työpaikoilta suorinta tietä koteihinsa. Tai vilustumisoiroiden vuoksi lääkäriin. Toisaalta ulos katseleminen suorastaan rauhoitti mieltä, eikä ainoastaan siksi, että näky tarjosi vastapainon Kalenterimurhaajan seinämaalauksille.

Korkeiden ikkunoiden takana näytti siltä kuin jonkin tuotantoyhtiön kuvausryhmä olisi tuonut Charlottenburgin katulamppujen loisteeseen konfettityykin tarjotakseen aikais-tetun joulunäytöksen Lietzenseejärven ympärillä kohoavien, 1800-luvun jälkipuoliskolla rakennettujen talojen kovasti ha-luttujen asuntojen asukkaille. Lukemattomat lumihiuataleet tanssivat kuin parvi kiiltomatoja lämpimässä valokeilassa ja lensivät sitten tuulen mukana jäätyneen järven ylitse kohti radiotornia.

”Estääkö joku teitä puhumasta kanssani?” Jules kysyi oletetulta linjalla olijalta. ”Jos näin on, yskäiskää kerran.”

Jules ei ollut varma asiasta, mutta hän luuli kuulleensa hiljaisen rykäisyn, jollaisen juoksija päästää saatuaan huottaessaan limaa kurkkuunsa.

Oliko se yskäisy?

Puhelu striimattiin hänen kuulokkeisiinsa läppärin kautta, ja hän kumartui säätämään äänenvoimakkuutta kovemmalle. Rikosohjelman juontajan ääni kantautui siitä huolimatta hänen korviinsa. Ellei Jules löytäisi kaukosäädintä,

hänellä ei olisi muuta vaihtoehtoa kuin tempaista television pistoke seinästä.

”Harkitsimme pitkään, vieläkö meidän pitäisi kertaalleen näyttää teille nämä aidot ja yksityiskohtaiset kuvat rikospaikoilta. Päädyimme tähän ratkaisuun, koska kuvat ovat toistaiseksi tutkijoiden ainoa johtolanka tässä niin kutsutun Kalenterimurhaajan tapauksessa. Kuten voitte nähdä...”

Jules huomasi syrjäsilmillä, miten kamerakulma vaihtui ja kuva tarkentui seinällä oleviin verisiin numeroihin. Niin lähelle, että karkeajyväinen rappaus näytti kuun pinnalta, jota sarjamurhaaja oli käyttänyt kankaana töherrykselleen.

”...numero ykkösen yläpää on aavistuksen koukeroinen, minkä vuoksi tuon numeron, jonka tappaja ensimmäisen murhansa yhteydessä kirjoitti seinään, voi hieman mielikuvitusta käyttäen nähdä muistuttavan merihevesta. Me kysymmekin teiltä, tunnistaako joku teistä käsialan? Oletteko nähneet vastaavan numeron jossakin yhteydessä aikaisemmin? Asiasta jotakin tietäviä...”

Jules säpsähti. Nyt siitä ei voinut erehtyä. Linjalta kuului jotakin.

Rykäisy. Hengitystä. Äkkiä taustalla kuulunut jatkuva kohina loppui. Kuulokkeista kantautuva äänimaailma muuttui, aivan kuin puhelimesta oleva henkilö olisi siirtynyt tuuliseen ympäristöstä jonnekin sisälle.

”En saanut selvää, mutta siitä syystä oletan, että teitä uhaataan”, Jules sanoi ja löysi samanaikaisesti etsimänsä kaukosäätimen pöydältä erään kuntoutusklinikan esitteen alta.

”Mitä ikinä tapahtuukin, pitääkää linja ehdottomasti auki. Älkää missään nimessä katkaisko puhelua!”

Jules sammutti taulutelevision ja näki kuvansa äkkiä pimentyneellä kuvaruudulla, joka oli muuttunut hämäräksi peiliksi. Hän puisteli päätään tyytymättömänä kuvajaiseensa, vaikka hänen oli myönnettävä, että hän näytti paljon paremmalta kuin miltä hänestä tuntui. Ennemmin kaksikymmentäviisi- kuin kolmekymmentäviisivuotiaalta. Ennemmin terveeltä kuin sairaalta.

Se oli aina ollut hänen kirouksensa. Jopa vatsataudin kourissa tai sydänsurujen piinaamana hän vaikutti ulospäin pirteältä kuin peipponen. Heidän suhteensa aikana Dajana oli kuitenkin oppinut ”lukemaan” häntä. Dajana oli työskennellyt pitkään freelancetoimittajana, ja hänen voimakkaan myötäelämisen taitonsa ansiosta hän oli saanut kaivettua usealtakin haastateltavaltaan esiin siihen saakka tarkoin varjellun salaisuuden. Ja kun se onnistui vieraiden ihmisten kohdalla, onnistui se hänelle kaikkein läheisimmän ihmisen kohdalla tietenkin sitäkin paremmin. Dajana oli osannut nähdä Julesissa merkkejä lähestyvistä työuupumuksesta, kun Jules oli hätäkeskuksessa tekemänsä tuplavuoron jälkeen palannut kotiin ruskeat silmät astetta normaalia tummempina ja voimakkaat huulet aavistuksen tavanomaista kuivempina, koska ei ollut kyennyt puhelimesta onnistuneesti opastamaan äitiä tämän lapsen elvyttämisessä. Silloin Dajana oli syleillyt häntä mitään puhumatta ja alkanut sitten hieroa hänen kireitä hartioitaan. Dajana oli pystynyt aistimaan Julesin vatsakivut, yliväsymyksen ja miestä usein vaivaavan syvän alakulon, kun he olivat maanneet sohvalla ja hän oli

haudannut kasvonsa Julesin tuuheisiin, vallattomiin hiuksiin. Ehkä Dajana oli tarkkaillut Julesia myös tämän nukkessa, pannut merkille hermostuneet nytkähtelyt, sopertelun, ja kenties hän oli rauhoittanut Julesia tämän huutaessa unissaan koskettamalla kevyesti tämän olkavartta. *Kenties*. Jules oli jättänyt kysymättä Dajanalta, pitivätkö hänen arvelunsa paikkansa, eikä hänelle enää koskaan tarjoutuisi tilaisuutta tehdä sitä.

Siinä!

Nyt hän oli aivan varma asiasta. Soittaja oli voihkaissut. Vielä ei voinut erottaa, oliko kyseessä nainen vai mies, mutta ilmeisesti henkilöllä oli kipuja, joita hän yritti hammasta puren kestää.

”Kuka... kuka siellä?”

Vihdoinkin. Ensimmäinen kokonainen lause. Eikä se kuulostanut siltä kuin linjalla olevalla naisella olisi aseensa piippu ohimolla, mutta eihän sitä koskaan tiennyt.

”Nimeni on Jules Tannberg”, hän vastasi, terästäytyi ja aloitti pian sen jälkeen elämänsä mukaansatempaavimman ja kohtalokkaimman keskustelun näillä sanoilla:

”Olette soittanut saattopalveluun. Miten voin auttaa?”

Vastaus oli puhkaista hänen tärykalvonsa.

Se muodostui yhdestä ainoasta epätoivoisesta, selkäpiitä karmivasta huudosta.

KUKA VALITSEE KUOLINPÄIVÄSI?

Perjantai-ilta kello 22.00. Jules Tannberg on vapaaehtoisena puhelinpäivystyksessä, jonne naiset voivat soittaa, kun kaipaavat turvallista keskustelukumppania kävellessään yksin kotiin myöhään illalla. Yhdessäkään puhelussa ei ole koskaan aiemmin ollut mistään vakavasta kyse. Kunnes nyt, kun Jules puhuu Klaran kanssa.

Klara on kauhuissaan. Häntä seuraa mies, joka on jo kerran aiemmin käynyt Klaran kimppuun. Hän uskoo, että sama mies on piirtänyt hänen makuuhuoneensa seinään verellä päivämäärän, jolloin Klara tulee kuolemaan. Ja tuo päivä on aivan nurkan takana...

"Fitzek osaa tehdä yhden asian paremmin kuin kukaan muu: rakentaa jännitystä, joka on lopussa lähes tuskallista."

- KRIMI-COUCH

